

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Aika 25.08.2022, klo 16:16 - 18:32

Paikka Kaupungintalo, lautakuntien kokoushuone / Teams-yhteys

Käsitellyt asiat

- § 74 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 75 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 76 Ilmoitusasiat ja viranhaltijoiden päätökset tiedoksi**
- § 77 Valtionavut ja -osuudet 2022/kasvatus- ja opetuslautakunta**
- § 78 Kasvatus- ja opetuslautakunnan vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2021**
- § 79 Talouden seuranta 1-7/2022, kasvatus- ja opetuslautakunta**
- § 80 Talousarvio vuonna 2023/kasvatus- ja opetuslautakunta**
- § 81 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Petri Tikkanen, puheenjohtaja
Antti Pakarinen, 1. varapuheenjohtaja
Tiina Elkharam
Leena Kontinen
Jussi Marttinen
Riikka Nikulainen
Mali Soininen, varajäsen
Jaana Strandman
Hanne Vainio, saapui 16:31
Olli Ylönen

Muut saapuvilla olleet

Anni Löppönen, palvelukoordinaattori, sihteeri
Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja
Taina Halinen, varhaiskasvatusjohtaja
Seija Manninen, opetusjohtaja
Marja Ukkonen, johtava rehtori
Pirkko Valtola, kaupunginhallituksen edustaja
Hanna-Noora Hurri, vammaisneuvoston edustaja
Anni Lahtinen, nuorisovaltuuston edustaja

Poissa

Olli Marjalaakso
Jenni Oksanen
Pirjo Siiskonen, kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Allekirjoitukset

Petri Tikkanen
Puheenjohtaja

Anni Löppönen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

30.08.2022

30.08.2022

Olli Ylönen
Pöytäkirjantarkastaja

Riikka Nikulainen
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Mikkelin kaupungin yleisessä tietoverkossa www.mikkeli.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 74

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 75

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Olli Marjalaakso ja Olli Ylönen.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti tiistaina 30.8.2022 ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Olli Ylönen ja Riikka Nikulainen. Muilta osin päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 76

Ilmoitusasiat ja viranhaltijoiden päätökset tiedoksi

§ 281/15.08.2022 kaupunginhallitus ei käytä kuntalain mukaista otto-oikeutta kasvatus- ja opetuslautakunnan kokouksessaan 16.06.2022 tekemiin päätöksiin.

Opetusjohtaja

Hankintapäätökset:

§ 6 Mielentalon atk-luokkien varustelu Kuntien Tiera Oy:n verkkokaupasta, noin 18.770,00 € (alv 0%), 21.06.2022

Rantakylän koulun rehtori

§ 1 Rantakylän yhtenäiskoulun iPadien hankinta Kuntien Tiera Oy:n verkkokaupasta, noin 29 755€ (alv 0%), 23.06.2022

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta totesi, että kokoukset pidetään jatkossa hybridikokouksina.

Merkitään, että Hanne Vainio saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 8, 27.01.2022

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 77, 25.08.2022

§ 77

Valtionavut ja -osuudet 2022/kasvatus- ja opetuslautakunta

MliDno-2022-185

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 27.01.2022, § 8

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

- 1 Liite Koltk Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 2022
- 2 Liite Koltk Maksuerittely päätökseen peruspalvelujen valtionosuus vuonna 2022
Valtiovarainministeriö
- 3 Liite Koltk Yksityiskohtainen laskelma OKM 2022
- 4 Liite Koltk Päätös kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta 2022
- 5 Liite Koltk Päätös esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat 30.12.2021
- 6 Liite Koltk Päätös rahoituksesta 31.12.2021

Opetus- ja kulttuuriministeriö on lähettänyt Mikkelin kaupungille seuraavat tiedot liittyen vuoden 2022 valtionosuus-/rahoituspäätöksiin:

- Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja päätös kunnan verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen vahvistamisesta kunnille vuonna 2022 /liite 1.
- Maksuerittely kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja päätös kunnan verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen vahvistamisesta kunnille vuonna 2022/liite 2
- Yksityiskohtainen laskelma käyttökustannuksiin myönnetystä valtionosuudesta /rahoituksesta (euroa) vuodelle 2022/liite 3
- Päätös kotikuntakorvauksesta 2022/liite 4
- Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös esi- ja perusopetuksen yksikköhinoista vuodelle 2022/liite 5
- Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös opetus- ja kulttuuritointa varten kunnille käyttökustannuksiin myönnettävästä valtionosuudesta sekä kuntayhtymille, rekisteröidyille yhteisöille ja säätiöille myönnettävästä rahoituksesta vuodelle 2022/liite 6.

Lisäksi odotetaan Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöstä perusopetuslaissa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan yksikköhinnasta ja ohjaustuntien laskennallisista määristä vuonna 2022 (liitetään tähän pykälään, jos päätös saapuu kirjaamoon kokoukseen mennessä, liite 7).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Laskelma kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta laskentaperusteineen 2022 löytyy oheisesta osoitteesta (kopiotavissa selaimen) https://vm.fi/documents/10623/104604983/Kunnan+peruspalvelujen+valtionosuus+2022_LOPULLINEN.xlsx/1e4e97aa-e8eb-db04-06cc-899d8ba3400a?t=1641218936572

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuspäätöksen mukainen maksu maksetaan valtiovarainministeriön kautta ja se on yhdistetty kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta säädetyn lain mukaisesti kaupungille tuleviin maksuihin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön päätökset ja laskelma liitteinä. Liite 7 päivitetään asialle heti, kun se saadaan.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkittään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 25.08.2022, § 77

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Siekkinen

Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Koltk Päätös esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat, täydennys 12.8.2022

Opetus- ja kulttuuriministeriö on opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 29 §:n nojalla täydentänyt opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettuja arvonlisäverollisia ja arvonlisäverottomia yksikköhintoja perusopetuksen järjestäjän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen yksikköhinnalla vuodelle 2022 liiteraportin mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkittään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, § 11,22.02.2022

Tarkastuslautakunta, § 16,29.03.2022

Tarkastuslautakunta, § 23,26.04.2022

Tarkastuslautakunta, § 27,24.05.2022

Kaupunginvaltuusto, § 89,13.06.2022

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 78, 25.08.2022

§ 78

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2021

MliDno-2022-828

Tarkastuslautakunta, 22.02.2022, § 11

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on mm. valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan käytännön arviointityö muodostuu mm. arviointisuunnitelman laatimisesta, arviointimenetelmien valitsemisesta, viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kuulemisista kokouksissa sekä esityslistojen ja pöytäkirjojen lukemisesta. Ensisijaisesti arviointi suoritetaan arvioitavan vuoden tilinpäätöksen ja siihen sisältyvän toimintakertomuksen perusteella. Tarkastuslautakunta on vuoden 2021 arviointia varten kuullut kokouksissaan kaupungin viranhaltijoita.

Ehdotus

Esittelijä: Jarmo Lautamäki

Tarkastuslautakunta linjaa vuoden 2021 arviointikertomuksen valmisteluprosessia ja sisältöasioita sekä lautakunnan työskentelytapaa ja työnjakoa.

Päätös

Tarkastuslautakunta kävi keskustelua arviointikertomuksen valmisteluprosessista ja sisältöasioista sekä sopi alustavasti työskentelytavasta ja työnjaosta.

Tarkastuslautakunta, 29.03.2022, § 16

Ehdotus

Esittelijä: Jarmo Lautamäki

Tarkastuslautakunta aloittaa vuoden 2021 arviointikertomuksen laatimisen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Lisäksi pöytäkirjaan merkittiin, että arviointikertomuksen valmistelua ja laatimista jatketaan 5.4.2022 klo 16.00 kaupungintalolla pidettävässä työkokouksessa, jossa lautakunnan jäsenille jaetaan allekirjoitettu tilinpäätös 2021.

Tarkastuslautakunta, 26.04.2022, § 23

Ehdotus

Esittelijä: Jarmo Lautamäki

Tarkastuslautakunta jatkaa vuoden 2021 arviointikertomuksen laatimista.

Päätös

Tarkastuslautakunta jatkoi vuoden 2021 arviointikertomuksen laatimista.

Tarkastuslautakunta, 24.05.2022, § 27

Tarkastuslautakunta jatkaa vuoden 2021 arviointikertomuksen laatimista ja allekirjoittaa sen tässä kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Jarmo Lautamäki

Tarkastuslautakunta

- saattaa vuoden 2021 arviointikertomuksen kaupunginvaltuustolle tiedoksi
- esittää kaupunginvaltuustolle, että se kehottaa kaupunginhallitusta raportoimaan kaupunginvaltuustolle lokakuun 2022 loppuun mennessä toimenpiteistä, joihin arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien, kysymysten ja selvityspyyntöjen johdosta on ryhdytty.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.06.2022, § 89

Liitteet

1 Liite Kv Mikkelin kaupungin arviointikertomus 2021

Ehdotus

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta

- saattaa vuoden 2021 arviointikertomuksen kaupunginvaltuustolle tiedoksi
- esittää kaupunginvaltuustolle, että se kehottaa kaupunginhallitusta raportoimaan kaupunginvaltuustolle lokakuun 2022 loppuun mennessä toimenpiteistä, joihin arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien, kysymysten ja selvityspyyntöjen johdosta on ryhdytty.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Merkittiin ja hyväksyttiin.

Merkitään, että pykälät 89, 90 ja 91 käsiteltiin samanaikaisesti.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 25.08.2022, § 78

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Siekkinen

Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Koltk Mikkelin kaupungin arviointikertomus 2021

Tarkastuslautakunnan tilinpäätöksestä 2021 antama arviointikertomus on luettavissa liitetiedostosta. Kaupunginhallituksen on raportoitava kaupunginvaltuustolle toimenpiteet, joihin arviointikertomuksessa esitetyjen epäkohtien, kysymysten ja selvityspyyntöjen johdosta on ryhdytty. Selvitykset viedään kaupunginhallituksen kokoukseen syyskuussa ja edelleen kaupunginvaltuuston kokoukseen. Valmiiden, lautakuntien omalta osaltaan käsittelemien vastausten tulee olla kirjattuna annettuun asiakirjapohjaan 9.9. mennessä. Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa seuraavat vastaukset lautakunnalle esitettyihin kysymyksiin.

Varhaiskasvatuksen kustannukset ja henkilöstö: *"Julkisessa päivähoitossa kustannukset per asiakas ovat lähes kaksi kertaa suurempia kuin yksityisessä päivähoitossa. Esiopetuksen puolella vastaava suhde on melkein kolminkertainen yksityisen ja julkisen esiopetuksen kustannusten välillä. Tätä kehitystä osiltaan perustellaan erityislasten määrän kasvulla sekä muiden kulujen muutoksilla. Kunnallisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kustannuksissa näkyvät niin vuorohoidon, laajennetun aukiolon kuin erityislasten aiheuttamat kustannukset. Näitä erityispalveluja yksityiset palveluntuottajat eivät tarjoa. Tällä perustellaan yksityisen ja julkisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsikohtaisia kustannuseroja. Erityislasten määrä vuonna 2021 nousi lähes kaksinkertaiseksi alkuperäiseen arvioon verrattuna. Tämä kehitys näkyy jatkossa myös esiopetuksen ja perusopetuksen erityistä tukea tarvitsevien lasten määrässä."*

"Miten varhaiskasvatuksen kustannusrakennetta on tarkasteltu sen vaatimalla tavalla ja mitä voidaan tehdä kustannuserojen tasoittamiseksi?"

"Miten tulevina vuosina kehitetään päivähoitoa ja esiopetusta lapsi- ja perhelähtöisesti siten, että kustannusten kasvu suhteessa yksityiseen sektoriin pidetään kurissa?"

"Ovatko kaupungin sisäiset vuokrat sellaiset, että kaupunki voi toteuttaa eri toimintoja niissä kannattavasti?"

"Kuinka henkilöstöpulaa ja sijaisten tarvetta voisi tasapainottaa?"

"Miten varhaiskasvatuksen parissa työskentelevä henkilöstö voi?"

Vastaus: Julkisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen kustannusvertailussa on otettava huomioon se, mitä vertaillaan. Julkisen varhaiskasvatuksen kustannukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

muodostuvat päivällä tapahtuvan varhaiskasvatuksen lisäksi ympärivuorokautisesta sekä laajennetun aukiolon eli myöhään illalla ja aikaiseen aamulla annettavasta varhaiskasvatuksesta. Näitä kyseisiä palvelumuotoja yksityisellä ei ole lainkaan tarjolla. Julkisen varhaiskasvatuksen kuluissa on myös yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaan liittyvät kulut. Erityislasten määrä vaihtelee vuosittain. Mikkeliissä on käytössä varhaisen puuttumisen malli. Kaikille lapsille pyritään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tarjoamaan kolmiportaisen tuen mallin mukaan oikea apu ja tuki. Julkinen varhaiskasvatus vastaa kaikkien lasten tuesta, valikoimatta asiakkaita. 1.8.2022 astuu voimaan varhaiskasvatustaki varhaiskasvatuksen kolmiportaisen tuen osalta. Jatkossa tuen osalta jokaisella lapsella tehdään hallintopäätös oikeanlaisesta tuesta ja sen toteuttamisesta. Hallinnon kustannukset tulevat tältä osin kasvamaan.

Sisäisten vuokrien suuruuteen tulosityksiköt eivät voi vaikuttaa. Kustannusten nousun myötä mm. sisäiset vuokrat nousevat ensi kaudella. Hintavertailussa muihin kuntiin Mikkelin sisäiset vuokrat ovat suhteellisen korkeat. (Lähde: Vertikal)

Henkilöstöpula varhaiskasvatuksessa on valtakunnallinen. Koulutusmäärien lisääminen ja uudelleen kouluttautumisen mahdollistaminen ovat hitaita keinoja henkilöstöpulan ratkaisuksi. Varhaiskasvatuksenopettajien tehtäviä hoitavat lastenhoitajat epäpätevinä. Tukemalla mahdollisuuksia palkallisiin koulutusvapaisiin, voidaan helpottaa mahdollisuutta kouluttautua opettajaksi. Sijaistarve taas määräytyy henkilöstön sairastavuuden mukaan. Akuutteihin poissaoloihin on palkattu resurssilastenhoitajia vuoden 2021 syksystä. Kaudelle 2022-2023 resurssilastenhoitajat on jaettu yksiköihin tasaisesti suhteessa henkilöstömäärään ja suunniteltu heidän liikkumista yksiköiden välillä tarpeen mukaan.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointia on tutkittu viimeksi helmikuussa 2022 päiväkodinjohtajien osalta. Heidän arvioissaan motivaatio ja sitoutuminen, työyhteisötaidot- ja valmiudet, oma työyhteisö ja häirinnän ehkäisy olivat hyvin tai erinomaisesti. Oma työ ja johtaminen melko hyvin. Koko henkilöstölle (vastaajia 278) syksyllä 2021 toteutetussa pulssikyselyssä varhaiskasvatuksen kokonaispistemäärä oli 58,30. Kyselyssä arvioitiin henkilökohtaista työkykyä ja osaamista, työyhteisön toimivuutta, esimiestyötä ja mielikuvaa Mikkelin kaupungista työnantajana. Korkeimmat arviot henkilöstö antoi työyhteisön toimivuudesta ja esimiestyöstä. Koko sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen vastaava tulos oli 56,00 ja koko kaupungin 55,70. Vastauspisteitä välillä 50–70 tulkitaan seuraavasti: tehty jo paljon ja tilanne tyydyttävä. Päiväkodinjohtajat sekä hallinnon asiantuntijat osallistuvat vuoden 2022 ajan OKM:n rahoittamaan Työ- ja toimintakykyä varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen henkilöstölle -hankkeeseen. Hankkeen aikana heidän työkykyään kartoitetaan ja tuetaan erilaisin liikunnallisin ja kulttuurisin tapahtumin monipuolisesti. Varhaiskasvatukseen on haettu ja myönnetty tämän lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksia, joiden tavoitteiksi on asetettu muun muassa erityisvarhaiskasvatuksen, pedagogisen johtamisen sekä digiosaamisen kehittämisiä. Näillä kaikilla edistetään varhaiskasvatuksen esimiesten ja henkilöstön osaamista sekä heidän työssäjaksamista.

Lasten neuropsykiatrinen tuki: *"Lasten neuropsykiatrisen tuen piiriin pääsy on hidasta ja perheiden haasteet hankaloituvat ajan myötä. Miten on selvitetty perheiden sosiaali- ja terveyspalvelujen tilan vaikutusta päivähoidossa ja koulussa olevien erityislasten tilanteisiin?"*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Vastaus: Kouluterveydenhoitajat ja -lääkärit ovat Essoten henkilöstöä ja arvioivat jatko-ohjauksen tarpeen yhdessä koulupsykologien kanssa. Terveystenhoitajat ja lääkärit on koronaepidemian aikana ajoittain määrätty muihin tehtäviin. Perusopetuksesta on puuttunut koulupsykologeja eikä vakituisissa vakansseissa ole ollut ollenkaan koulupsykologeja vaan Essote on hoitanut työtä ostopalveluina, jolloin kilpailutusten takia henkilöt vaihtuvat aika ajoin. Näistä syistä jatkuvuus perusopetuksen oppilaiden tutkimuksissa ja tuen piiriin ohjaamisessa on kokenut katkoksia. Tieto on saatu sekä Essotesta että suoraan kouluilta. Asiaan on pyydetty korjausta Essotelta useaan kertaan, mutta valtakunnallisestikin koulupsykologien rekrytointitilanne on todella huono.

Opetuksen puolella neuropsykiatrista tukea on tarjolla osana opettajien ja koulunkäynnin ohjaajien työtä. Mikkeliissä on muutamien viime vuosien aikana yli 100 perusopetuksen opettajaa ja ohjaajaa saanut pitkäkestoisen neuropsykiatrisen valmentajan koulutuksen.

Lukioikäisten tyttöjen hyvinvointi: *"Marihuanan käyttö näyttää vähentyneen kaikissa ikäryhmissä (8–9 -luokkalaiset, lukiolaiset ja ammatilliset opiskelijat). Tarkemmassa tarkastelussa kuitenkin selvisi, että marihuanan käyttö on lisääntynyt erityisesti lukioikäisten tyttöjen keskuudessa. Mikä erityisesti on lisännyt tiettyä elintapoihin ja hyvinvointiin liittyvää negatiivista kehitystä lukioikäisten tyttöjen keskuudessa?"*

Vastaus: Lukioikäisten tyttöjen hyvinvoinnin haasteet ovat lisääntyneet pidemmällä aikavälillä. Vastaava kehitys on valtakunnallisestikin havaittavissa. Korona-aika on entisestään lisännyt hyvinvointihaasteita juuri tytöillä, erityisesti lukiotytöillä. Ahdistus, mielenterveyden haasteet ylipäättään, koulupaineet, murrosikään liittyvät muutokset lienevät kaikki osasyynä. Näihin haetaan apua palveluista ja/tai päihteistä ja niin, että hyvät hyvinvointia tukevat elintavat jäävät pois.

Tyttöjen mielenterveys: *"Kouluterveyskyselyn perusteella kiinnittäisimme huomioita tyttöjen mielenterveyden laskuun kaikissa ikäryhmissä. Mittariksi oli valittu arviointiin "kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana". Onko mittari oikea nuorten mielenterveyden kehityksen arviointiin? Onko mittari tarkoituksenmukainen yleisen mielenterveyden tarkasteluun?"*

Vastaus: Seurantamittareissa on haluttu nostaa myönteisesti nuorten elämää kuvaavia mittareita. Suurin osa mittareista kuvaa pahoinvointia, kuten mielenpahoinvointia, ahdistusta. Tärkeää on seurata mielenhyvinvoinnin kehitystä, koska siinä on isoja haasteita kaikilla ikäryhmillä. Mainittakoon, että laajassa hyvinvoinnin tilan seurannassa asiaa tarkastellaan vuosittain hyvin monilla seurantamittareilla kaikkien ikäryhmien osalta. Tämä raportoidaan lautakunnille, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle.

Kyseinen mittari on Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimusammattilaisten laatima ja se muodostetaan useasta eri kysymyksestä kouluterveydentutkimuksessa. Oman mielenterveyden arvioinnissa pitkän aikajänteen arviointi tuottaa helpommin vääristyneen mielikuvan kuin lyhytkestoisen ajanjakson itsearviointi.

"Indikaattori tuottaa tietoa niiden nuorten osuudesta (%), jotka ovat kokeneet positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana. Positiivinen mielenterveys on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

emotionaalista (tunteet), psykologista (positiivinen toiminta), sosiaalista (suhteet muihin ja yhteiskuntaan), fyysistä (fyysinen terveys ja kunto) ja hengellistä (elämän merkityksen tunne) hyvinvointia.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Alla on esitetty joitain väittämiä tunteista ja ajatuksista. Valitse vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa kokemuksiasi viimeisen kahden viikon aikana?". Vastausvaihtoehdot: 1) ei koskaan (1 piste), 2) harvoin (2 pistettä), 3) silloin tällöin (3 pistettä), 4) usein (4 pistettä), 5) koko ajan (5 pistettä). Summaindikaattori muodostuu seitsemästä osiosta: 1) olen tuntenut itseni toiveikkaaksi tulevaisuuden suhteen, 2) olen tuntenut itseni hyödylliseksi, 3) olen tuntenut itseni rentoutuneeksi, 4) olen käsitellyt ongelmia hyvin, 5) olen ajatellut selkeästi, 6) olen tuntenut läheisyyttä toisiin ihmisiin, 7) olen kyennyt tekemään omia päätöksiä asioista. Osioiden pistemääristä lasketaan keskiarvo, jolloin pistemäärä voi vaihdella välillä 1–5. Tarkastelussa ovat mukana vähintään neljä pistettä saaneet vastaajat. Indikaattori perustuu positiivista mielenterveyttä mittaavaan WEMWBS-mittariin (Warwick-Edinburgh Mental Well-being Scale)." (THL 2022)

Vaihtoehtona tälle mittarille voisi olla negatiivisen mielenterveyden seuranta eli esim. jokin seuraavista indikaattoreista: "Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus" tai "Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu" tai "Ollut huolissaan mielialastaan viimeisen 12 kuukauden aikana". Mikkeli on haluttu kuitenkin tuoda esiin myös nuorten hyvinvointia kuvaavia indikaattoreita, ei vain pahoinvointia. Valitusta mittarista voi päätellä asian molemmat puolet.

Yksinäisyyden tunne: *"Yksinäisyyden tunne on lisääntynyt kaikissa lasten ja nuorten ikäryhmissä. Mikä selittää huomattavan nousun yksinäisyyden tunteessa ala- ja yläasteikäisten välillä (eroa noin 13 prosenttia)?"*

Vastaus: Korona ja sen aiheuttamat rajoitteet sosiaaliseen kanssakäymiseen koulussa ja vapaa-ajalla selittävät yksinäisyyden tunteen lisääntymistä nuorilla. Kysely on tehty keväällä 2021. Edellinen oli tehty keväällä 2019. 4.-5. luokkalaisten osalta yksinäisyyden tunne ei ole lisääntynyt vuodesta 2019 vuoteen 2021. Ero ala- ja yläkouluikäisten välillä on vuonna 2019 ollut 7,2 prosenttiyksikköä ja vuonna 2021 11,2 prosenttiyksikköä. Yläkouluikäisillä oli enemmän etäopetusjaksoja kuin alakouluikäisillä ja yksinäisyyden tunne saattoi lisääntyä. Myös murrosikä voi nuoren kehitysvaiheena liittyä suurempaa yksinäisyyden tunnetta kuin alakouluikään.

Elintapoihin liittyvien hankkeiden vaikuttavuus: *"Elintapaneuvontaa on edistetty koronan sallimissa rajoissa. Mikkeli on ollut erilaisia hyvinvointia lisääviä hankkeita: Me uskallamme -hanke, Virtaa liikunnasta toiselle asteelle -hanke, Ilo kasvaa liikkuen -hanke ja Hyviö-Pro vaikuttavuus -hanke. Hankkeiden merkitystä hyvinvoinnin edistämisessä ei voi väheksyä. On merkityksellistä, että hyvinvointia edistäviä hankkeisiin on saatu rahoitusta. Toivottavasti hankkeiden tulokset ja kehitetyt käytänteet myös jalkautuvat käytäntöön ja jäävät arkeen toimintatavoiksi. Millaiset ovat hankkeiden lähtötilanteet elintapojen osalta, miten hankkeiden tarvetta on arvioitu ja millaiseksi hankkeiden vaikuttavuutta arvioidaan?"*

Vastaus: Etelä-Savon Liikunnan (ESLi) ja Mikkelin Teatterin toteuttamassa Me uskallamme -hankkeessa on ollut monta osiota eikä kaikki osallistuneet nuoret ole olleet mukana pitkäkestoisesti vaan muutaman viikon jaksoja. Elintapaohjaus on ollut yksi osa hanketta. Hankeraportissa kuvataan näin:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

”Elintapaohjaus ja harrastamisen lisääminen nuorille:

- Tehtiin yksilö- ja pienryhmäohjaamista uni-, liikunta- ja ravintoteemojen ympärillä. Keskiössä ovat kohtaaminen, läsnäolo ja motivointi.*
- Menetelminä hyödynnettiin liikkumisen lisäksi laaja-alaista taiteen soveltamista osana elintapaohjausta.*
- Kokeiltiin ja tutustuttiin harrastusmahdollisuuksien valikoimiin opiskelijoiden toiveiden pohjalta.”*

Hankkeen jatkohyödyntämisestä ESLin hankeraportissa kerrotaan seuraavaa. Teksti koskee koko hanketta, ei vain elintapaohjausta.

”Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Opetushenkilöstö, joka on ollut mukana toiminnallisissa ryhmätapaamisissa, voi hyödyntää eri menetelmiä osana omaa opetusta tulevienkin ryhmien kanssa.

Mukana hankkeessa olleet opiskelijat voivat edelleen hyödyntää omaa henkilökohtaisia hyvinvoinnin oppeja ja jatkaa kehittämistä myös myöhemmin osana elinikäistä oppimisprosessia.

Hankkeessa mukana ollut opettajista koottu verkosto voi hyödyntää heille hankkeessa suunnattujen työpajojen ja koulutusten oppeja omassa työssä jatkossakin.

Kehollinen Hyvinvointiosaaminen on esimerkiksi hyvä toimintatapa toteuttaa uutta nyt syksyllä 2021 käyttöönotettua valtakunnallista Lukion opintosuunnitelmaa etenkin Hyvinvoinnin osalta.

Hankkeen jälkeen on mahdollisuus hyödyntää Hyvinvointiosaamista kehollisesti - koulutuksen materiaaleja ja kouluttaa opetus- ja ohjaushenkilöstöä.

Tekemämme työ ja sen saavutukset herättivät mielenkiintoa myös valtakunnallisesti. Koulutus on ollut esillä monissa eri tilaisuuksissa ja meille tuli pyyntö mm. pitää koulutuksen paja osana valtakunnallista Liikkuen läpi elämän-seminaaria.”

XAMK:n hallinnoimassa Hyviö-pro hankkeessa kehitettiin kaupungin käyttöön sovellusohjelma, jotta elintapaohjauksen vaikuttavuutta pystyttäisiin arvioimaan. Ohjelma kehitettiin samaan aikaan kun aloitettiin ikäihmisten elintapaohjaus Mikkeliissä ja erityisesti juuri tähän käyttöön. Ohjelmaa käytetään säännöllisesti elintapaohjauksessa myös nyt hankkeen loputtua.

Väkivalta: *”Nuoret ovat kouluterveyskyselyssä ilmaisseet kokeneensa lisääntyneitä henkistä väkivaltaa vanhemman tai muun huolta pitävän toimesta, myös fyysisen väkivallan kokemukset yksilöiden välisissä suhteissa ovat lisääntyneet. Perusopetusikäisistä joka kymmenes on kokenut fyysistä väkivaltaa vanhemman tai muun huolta pitävän henkilön toimesta vuoden aikana. Tämä tasapainoista kasvua ja kehitystä uhkaava kokemusmaailma on oleellinen tekijä tulevaisuuden henkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia tarkastellessa. Miten tämä huolestuttava kehitys pysäytetään ja millaisia tukitoimia perheille, lapsille ja nuorille tarjotaan?”*

Vastaus: Jokainen perusopetuksen koulu on käynyt tuloksia läpi paitsi henkilöstön, myös oppilaiden ja huoltajien kanssa. Oppilashuoltopalvelut ovat aktiivisesti mukana

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

tulosten käsittelyssä, ja osa oppilashuoltopalvelujen henkilöstöstä on saanut väkivaltatyön ns. avainhenkilökoulutuksen. Oppilaat voivat aina ottaa yhteyttä oppilashuoltopalveluihin, opettajaan tai muuhun koulun aikuiseen, mutta aina ei rohjeta. Oppilaat osallistuvat säännöllisesti terveystarkastuksiin, joissa kouluterveydenhoitajat entistä herkemmin kysyvät myös väkivaltaa koskevia asioita. 8. luokkalaisten laaja-alaisen tarkastuksen esitietolomakkeessa asiasta kysytään suoraan. Perusopetuksen asiaa koskevia Hyvä ja turvallinen koulupäivä -suunnitelmaa ja Turvallisuussuunnitelmaa on päivitetty sekä yhteisesti että niitä päivitetään koulukohtaisesti 1-2 vuoden välein. Suunnitelmissa on kuvattu henkilöstön vastuut ja velvollisuudet myös epäillyn oppilaaseen kohdistuneen väkivallan tai sen uhkan tilanteisiin. Perheet voivat saada tukea moneltakin taholta, mm. opiskeluhuoltopalveluista ja muista sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluista sekä Viola -väkivallasta vapaaksi ry:ltä. Perusopetus tekee myös aktiivista yhteistyötä Viola ry:n kanssa mm. erilaisten hankkeiden kautta.

Keskusteluyhteys vanhempien kanssa: *”Miksi mittarissa ”hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa” on käytetty vuoden 2019 tietoja? Vuoden 2019 antamat tiedot eivät anna todellista kuvaa vuoden 2021 tilanteesta. Hyvän keskusteluyhteyden kehitys vanhempien kanssa on kärsinyt oletettavasti koronan vuoksi. Kehitys- ja arviointityö on mahdollista vain, jos käytössä on kehityksen kannalta oleellinen ja uusin tutkimustieto.”*

Vastaus: Tässä on tapahtunut epähuomiossa tiedon merkitsemättä jättäminen. Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa vuoden 2019/2021 tiedot ovat

4-5- lk: 64,5 % /62,3 %

8.-9- lk: 48,4 %/45,2 %

Ammattiin opiskelevat: 48,6 %/48,3 %

Lukiolaiset: 41,4 %/ 41,3 %

Sisäisten vuokrien taso, korjausvelka, ylläpitokustannukset: *”On myös tärkeää tarkastella sisäisten vuokrien tasoa suhteessa vastaavien julkisten tilojen vuokratason muualla. Onko Mikkeliissä tarkasteltu sisäisten vuokrien tasoa suhteessa muihin kaupunkeihin? Miten tilojen korjausvelkaa ja ylläpitokustannuksia on selvitetty?”*

Vastaus: Korjausvelkalaskelma päivitetään pääsääntöisesti vuosittain ja se ilmoitetaan tilinpäätöksessä. Vain vuoden 2021 osalta se piti jättää tekemättä talonrakennuspalveluiden henkilöstöresurssivajeen vuoksi. Rakennusten ylläpitokustannuksia seurataan otantana rakennuskohtaisesti.

Sisäisten vuokrien tasosta on käyty keskustelua kaupunkiorganisaatiossa, ja niitä on tarkistettu kokonaisvaltaisesti kevään 2022 aikana. Samalla on osoitettu, että kaupungin sisäiset vuokrat ovat hieman keskiarvon alapuolella valtakunnan tasoon nähden. Ylläpitovuokran osalta vuokrataso ei vastaa toteutuneita kustannuksia (TP2021). Ylläpitovuokraa nostetaan näiden laskelmien perusteella, vaikkakin maltillisesti.

Tilaratkaisujen laajemmat vaikutukset: *”Mikkeliissä sivistyksen ja opetuksen tilaratkaisut ovat jatkuvassa muutoksessa. Sisäisten vuokrien tasoon on mahdollista vaikuttaa hyvällä suunnittelulla ja pitämällä korjausvelka kurissa. Suunnittelu on tärkeää myös tilamuutosten ja tilojen käytön osalta, jotta tarpeettomilta väliaikaisratkaisuilta*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

vältytään. Miten on selvitetty tilamuutosten osalta oikeita nettokustannusvaikutuksia ja muutosten vaikutuksia lasten ja perheiden elämään?”

Vastaus: Tilamuutosten suunnittelu toteutetaan moniammatillisesti niin, että vuokralaisten tarpeet tulevat huomioiduksi suunnitteluprosessissa. Suunnittelun lähtökohdaksi on aina toimivat ja terveelliset tilat taloudelliset näkökohdat huomioiden. Ennen tilamuutosten toteutusta laaditaan kustannusarvio. Silloin kun kyse on selkeästi suuremmasta toiminnallisesta muutoksesta, niin hankepäätösten tueksi laaditaan myös lapsivaikutusten arviointi. Arvioinnin avulla voidaan tarkastella eri toteutusvaihtojen vaikutuksia myös lasten ja perheiden elämään.

Uusia ja/tai korvaavia tiloja suunniteltaessa tilatarve arvioidaan ja ennustetaan (syntyneiden) lasten määrän perusteella ja uudisrakennukset pyritään sijoittamaan siten, että ne tukevat parhaalla mahdollisella tavalla perheiden ja lasten arkea ja hyvää elämää, kaupungin taloudellinen kantokyky huomioiden.

Väistötiloihin on siirrytty sisäilmaongelmien takia - korjaustoimenpiteet ovat edenneet talousarvion mahdollistamissa rajoissa.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa edellä olevat vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2021.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun jälkeen esittelijä täydensi päätösehdotustaan siten, että vastauksessa esiintyneen ristiriitaisuuden johdosta selvitetään sisäisten vuokrien taso suhteessa verrokkikuntiin. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esittelijän täydennetty päätösehdotus hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus, talouspalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 79

Talouden seuranta 1-7/2022, kasvatus- ja opetuslautakunta

MliDno-2022-1445

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Siekkinen

Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Koltk Talouden seuranta 1-7/2022, kasvatus- ja opetuslautakunta

Talousarvion 2022 mukaisesti kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle annetaan selvitys talouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta 7/2022 seurannan yhteydessä. Heinäkuun seurannassa raportoidaan talouden toteutuman lisäksi myös strategisten ohjelmien seuranta talousarviossa 2022 esitettyjen ohjelmakorttien muodossa.

Seurantaraportin osat ovat

- johdon analyysi
- talouden toteuma- ja ennustetiedot
- ohjelmakortit
- suoritetaulukot ja
- tiliryhmäkohtaiset toteuma-analysit.

Heinäkuun seurannan yhteydessä voidaan hakea sellaisia määrärahamuutoksia tai -siirtoja, jotka perustuvat jo olemassa oleviin toiminnan laajennus-, muutos- tms. päätöksiin, joista on jo syntynyt lisäkustannuksia ja joihin ei ole varauduttu talousarviossa. Pääsääntöisesti määrärahamuutokset on kuitenkin haettu lokakuun seurannan yhteydessä.

Kokonaisuudessaan valmiiden talouden seurantaraporttien on oltava talouspalveluiden käytettävissä perjantaina 2.9.2022.

Koronavirus on edelleen vuoden alkupuoliskolla aiheuttanut muutoksia kasvatus- ja opetuslautakunnan alaiseen toimintaan. Kevätlukukauden alkupuolella mm. joitakin koulujen yhteisiä oppitunteja ei ole voitu toteuttaa suunnitellusti (eri koulujen oppilaiden lähiopetus samassa ryhmässä) ja koulujen kerhotoimintaa ei ole voitu toteuttaa suunnitellusti. Opintoretket, vierailut ja joidenkin hankkeiden ulkomaan vierailut (sekä Mikkelistä että Mikkeliin) käynnistyivät vähitellen kevään aikana. Koronaepidemia ja muut tartuntataudit ovat lasten ja nuorten ohella sairastuttaneet henkilöstöä ja sijaisten saamisessa on ollut vaikeuksia. Maaliskuussa Venäjän hyökättyä Ukrainaan ja sodan edelleen jatkuessa myös Mikkeli on vastaanottanut Ukrainasta sotaa pakenevia henkilöitä. Kevään aikana peruskouluikäisille lapsille on järjestetty valmistavaa opetusta ja joitakin lapsia on varhaiskasvatuspalvelujen piirissä. Koululaisista tullaan saamaan suoriteperusteinen valtionosuusrahoitus, varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisen korvaamisesta ei vielä tällä hetkellä ole tietoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Heinäkuun seurannan perusteella lautakunnan alaisen toiminnan tuottojen arvioidaan ylittyvän lähes 320 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Kasvun ja oppimisen tueksi tehdyt hankehakemukset Opetus- ja kulttuuriministeriöön ovat onnistuneet. Tällä hetkellä ei ole vielä tiedossa, kuinka paljon kuluvana vuotena tullaan saamaan erillisiä korona-avustuksia.

Toimintakulujen arvioidaan alittuvan alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 820 000 euroa.

Heinäkuun seurannan perusteella kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen toiminnan toimintakatteen arvioidaan paranevan noin 1 140 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Tiedoksi

Talousoalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 257,06.06.2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 72,16.06.2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 80, 25.08.2022

§ 80

Talousarvio vuonna 2023/kasvatus- ja opetuslautakunta

MliDno-2022-85

Kaupunginhallitus, 06.06.2022, § 257

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander

tiia.tamlander@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja

Liitteet

1 Liite Kh Talousarvioraami 2023

2 Liite Kh Yhteen veto Patu-toimenpiteistä ja aiemmista toimenpiteistä

Sote-uudistuksen rahoitusvaikutukset

Vuosi 2023 on kuntataloudessa poikkeuksellinen ja historiallinen. Sote-uudistuksen myötä kuntien tehtäväkenttä ja talous muuttuvat hyvin olennaisella tavalla, kun sosiaali- ja terveydenhoitopalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle. Etenkin sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta uudistus tuo kuntatalouteen helpotusta, kun hankalasti ennakoitavat ja nopeasti kasvavat sote-menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Samalla kuitenkin myös siirtyviä palveluita vastaava tulorahoitus siirtyy kunnilta hyvinvointialueille.

Valtakunnallisesti käyttötalouden muutos toteutetaan siten, että kunnilta hyvinvointialueille siirtyviä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen nettokustannuksia vastaavasti siirretään koko maan tasolla yhtä paljon tuloja, jotka koostuvat peruspalvelujen valtionosuuksien ns. sote-perusteisista osista, yhteisövero-osuudesta, kunnallisverosta sekä veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen korvauseristä. Siirto tehdään edellä kuvatun periaatteen johdosta valtion ja kuntien suhteen näkökulmasta neutraalisti, mutta käytännössä uudistuksella voi olla suuriakin heikentäviä tai vahvistavia talousvaikutuksia yksittäisen kunnan tasolla. Tämä siitään huolimatta, että järjestelmä sisältää vaikutuksia molempiin suuntiin tasaavia ja rajaavia tasauselementtejä.

Kuntien sote-uudistukseen liittyvät rahoituslaskelmat on päivitetty viimeksi keväällä 2022. Laskelmissa on huomioitu kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien kustannusten ja tulojen määrät vuoden 2021 tilinpäätösennusteiden ja vuoden 2022 talousarvioiden tietojen mukaisina. Tämän hetken arviolaskelmien mukaan siirtyvien kustannusten yhteismäärä on valtakunnallisesti noin 21,2 miljardia euroa.

Rahoituslaskelmat on määrä päivittää seuraavan kerran kesällä 2022, jolloin kustannuspohjaan päivitetään valmistuneiden v. 2021 tilinpäätösten mukaiset tiedot. Näiden laskelmien pohjalta määritellään vuodelle 2023 vahvistettavat rahoituserät tasauksineen. Lopullisiksi laskelmat saadaan päivitettyä vasta vuonna 2023, kun vuoden 2022 tilinpäätöstiedot ovat käytettävissä. Tällöin määritetään rahoitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

vuodesta 2024 eteenpäin (sisältäen lopulliset tasauselementtien euromäärät) sekä lasketaan mahdolliset oikaisuerät vuoden 2023 peruspalvelujen valtionosuuteen. Tämänhetkisen sääntelyn mukaan vuoden 2023 valtionosuuteen kohdistuvat oikaisut kirjataan puoliksi vuosille 2024 ja 2025, vaikka oikaisujen suuruuden vahvistavat laskelmat valmistuvat jo vuoden 2023 aikana. Essoten ennakoimien v. 2022 talousarvion ylityspaineiden vuoksi valtionosuuksiin kohdistuva lisäleikkaus näyttää varsin todennäköiseltä.

Sote-uudistuksen rahoituslaskelmiin liittyy etenkin yksittäisen kunnan näkökulmasta vielä erittäin suurta epävarmuutta. Kunnalle jäljelle jäävien valtionosuuksien kannalta ratkaisevaa on, miten hyvin sote-kustannukset pysyvät vuonna 2022 budjetissa. Budjettiylitykset johtavat pysyviin lisäleikkauksiin kunnalle jäävistä valtionosuuksista.

Sote-palveluiden menojen kustannusten talousarvioylitykset kasvattavat kunnan valtionosuuslaskentaan pysyväksi elementiksi jäävää muutosrajoitinta, joka Mikkelin osalta on tämänhetkisissä laskelmissa 8,9 miljoonaa euroa negatiivinen. Mikkelin kohdalla riski muutosrajoittimen kasvuun on erittäin suuri paitsi Essote-kuntayhtymän talousseurannassa raportoidun kuntalaskutuksen ylitysennusteen, myös kuntien maksettavaksi todennäköisesti tulevan Essoten palkkaharmonisoinnin vuoksi. Essoten kärkipalkkoihin tehtävä palkkaharmonisointi on osumassa jäsenkuntien talouden tulevaisuuden kannalta huonoimpaan mahdolliseen aikaan, sillä vuosille 2021 ja 2022 kohdistuvat sote-palveluihin kohdistuvat lisäkustannukset huonontavat jäsenkuntien asemaa sote-uudistuksen rahoituslaskelmissa.

Keväällä 2022 päivitettyjen sote-rahoituslaskelmien perusteella lukittiin kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien tuloverojen määrät. Osana tulojen siirtoa kunnilta hyvinvointialueille *kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan tasasuuruisesti 12,64 prosenttiyksiköllä* vuonna 2023. Mikkelin kaupungin vuoden 2023 kunnallisveroprosentiksi muodostuu näin ollen sote-uudistuslainsäädännön perusteella 9,36 %. Kuntien verotuloissa alenema ei näy täysimääräisesti vielä vuonna 2023 verotulojen tilitysmekanismin takia; verotuotoissa on vielä ns. "tilityshäntä" vuonna 2023, joka poistuu seuraavien vuosien verotuloista. Mikkelin osalta tämän erän suuruus on arviolta 7–8 miljoonaa euroa. Kunnallisveroprosenttien laskun lisäksi yhteisöveroa siirretään kuntien ryhmäosuudesta hyvinvointialueiden rahoitukseen yksi kolmasosa.

Soteuudistukseen liittyviä laskelmia päivitetään verkkosivulle <https://soteuudistus.fi/rahoituslaskelmat>. Valtiovarainministeriön kevään 2022 kuntatalousohjelmassa käsitellään laajasti sote-uudistuksen vaikutuksia kuntatalouteen. Koko kuntatalousohjelma sekä tiivistelmä sen keskeisestä sisällöstä ovat luettavissa osoitteessa <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164004>.

Talousarvion 2023 valmistelun lähtökohdat ja tasapainotustoimenpiteet

Mikkelin kaupungin taseessa on vuoden 2021 tilinpäätöksessä noin 33,6 miljoonaa euroa kumulatiivista alijäämää. Myös kuluva vuosi 2022 on muodostumassa alijäämäiseksi sote-kuntayhtymä Essoten raportoimista sote-kustannusten ylityspaineista johtuen. Edellä kuvatun mukaisesti sote-kustannusten muodostuminen talousarviota suuremmaksi huonontaa Mikkelin kaupungin sote-uudistuksen rahoituslaskelmia ja pienentää jäljelle jäävien lopullisten valtionosuuksien määrää. Ns. kriisikuntakriteereitä koskevan sääntelyn (kuntalaki 110.3 §) mukaan Mikkelin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

kaupungin on kyettävä kattamaan taseeseen kertyneet alijäämät vuoden 2023 loppuun mennessä.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupungin talouden tasapainotustoimenpiteistä viimeksi 28.3.2022 § 44 hyväksytyssä Palvelut ja tulevaisuus -ohjelmassa. Saman päätöksen liitteeksi on koottu päätöksen liitteeksi myös yhteenveto aiempien tasapainotusohjelmien toimenpiteistä. Mainittu yhteenveto on liitteenä. Kaupunginvaltuusto on päätöksellään velvoittanut kaikki talousarviovalmisteluun osallistuvat viranhaltijat huomioimaan ohjelmassa linjatut tasapainotustoimenpiteet tulevien vuosien budjettivalmistelussa. Näin ollen sekä Palvelut ja tulevaisuus -ohjelman että aiempien tasapainotusohjelmien toimenpiteet on huomioitu talousarvioraamin valmistelussa.

Tasapainotusohjelmien toimenpiteiden osalta on huomioitava, että jokaisesta palvelurakenteeseen vaikuttavasta muutoksesta on tehtävä toimivaltaisten toimielinten erilliset hallinnolliset päätökset kuntalain ja Mikkelin kaupungin hallintosäännön edellyttämällä tavalla sekä toteutettava päätösten valmistelujen yhteydessä asiaankuuluvat kuulemiskierrokset ja tarvittavat arvioinnit.

Talousarvioraamissa on huomioitu alla olevan taulukon mukaiset Palvelut ja tulevaisuus -ohjelman mukaiset, vuoteen 2023 kohdistuvat uudet tasapainotustoimenpiteet. Vertailun helpottamiseksi toimenpiteet ovat samassa järjestyksessä kuin Palvelut ja tulevaisuus -ohjelman aineistoissa.

Toimenpide	€
Konsernipalveluiden HTV-vähennys	308 571
Otavan lähipalvelupisteen sopimuksen uudistaminen	16 000
Ulkovaalitelineet	10 000
Äänestysalueiden tiivistäminen	4 500
Kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen HVA:lle	1 400 000
Säästö kesätyörahasta	50 000
Peitsarin koulun yhdistäminen Lähemäkeen	134 000
Tilaukskuljetusten rajoitus Waltti-kortin avulla	50 000
Lukion säästötavoite	150 000
Kansalaisopiston menosäästö	100 000
Asiointipalvelun siirto kirjastolle	100 000
Suomenniemen ja Otavan kirjastot	50 000
Liikuntapalveluiden menosäästö	100 000
Nuorisopalveluiden menosäästö	30 000
Asto-palvelualueen HTV-säästö	141 429
Naistingin ja rakennuspalv. yhteistyön syventäminen	40 000
Yksityistieavustusten leikkaus	140 000
Leikkaus avustuksista ja kumppanuuksista	573 000
Yhteensä	3 397 500

Lisäksi talousarvioraamiin on sisällytetty Palvelut ja tulevaisuus -ohjelman sivulla 30 esitetyt säästötoimenpiteet, joista tuli laatia tarkempia taustaselvityksiä. Pyydettyjä selvityksiä on esitelty kaupunginhallituksen suunnittelukokouksessa 23.5.2022. Näillä talousarvioraamissa huomioituilla säästötoimilla on alla olevan taulukon mukainen toimintakatevaikutus.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Toimenpide	€
Säästö uimahalleista; toisen lakkautus tai ulkoistus	415 000
Lentokenttäpalveluiden lakkautus tai rahoituspohjan laajennus	350 000
Aluejohtokuntien toimintamallin muutos	110 000
Suomenniemen koulun lakkauttaminen	227 000
Varhaiskasvatuksen muutoksista saatavat säästöt	205 000
Yhteensä	1 307 000

Lentokenttään liittyvän säästötoimenpiteen osalta on syytä huomioida, että aiemmissa säästöohjelmissa on linjattu 100 000 euron säästöstä lentokentän toimintaa tehostamalla vuonna 2023. Tämän säästön vaikutus on eliminoitu talousarvioraamin kokonaislaskennasta sillä oletuksella, että edellä olevassa taulukossa esitetty lentokenttään kohdistuva, raamiin sisällytetty tasapainotustoimenpide toteutuu. Säästöohjelmakokonaisuuden näkökulmasta 100 000 euron säästö on vaihtoehtoinen ratkaisu lentokenttäpalveluiden lakkautukselle.

Palvelut ja tulevaisuus -ohjelmassa muiden selvitettävien asioiden yhteydessä (ohjelman s. 29) mainitun ruoka- ja puhtauspalveluiden ulkoistamisen selvittämisen osalta on raamivalmistelussa lähdetty siitä oletuksesta, että Mikkelin kaupunki perustaa yhteisen ruoka- ja puhtauspalveluita tuottavan tukipalveluyhtiön Etelä-Savon hyvinvointialueen kanssa. Kaupunginhallituksen päätöksen 16.5.2022 § 221 mukaisesti kaupunki on aloittanut hyvinvointialueen esityksestä mukaisesti neuvottelut inhouse-yhtiön perustamisesta hyvinvointialueen kanssa. Sote-uudistukseen liittyvän lainsäädännön mahdollistaman siirtymäajan turvin ruoka- ja puhtauspalveluiden on raamivalmistelussa oletettu toimivan osana kaupunkiorganisaatiota vielä ensimmäisen kvartaalin ajan, jonka jälkeen toiminta siirtyisi perustettavalle yhtiölle. Neuvottelut ja valmistelutyöt ovat kuitenkin vielä kesken eikä lopullisia päätöksiä yhtiön perustamisesta ole tehty, joten tiedot tarkentuvat vasta myöhemmin talousarviovalmistelun edetessä.

Toimintakatteen ja tuloksen muodostuminen

Talousarvioraami vuodelle 2023 on tehty ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen pohjalta. Sisäisiä eriä tarkennetaan talousarviovalmistelussa syksyn aikana, mutta ne eivät luonteensa vuoksi aiheuta muutosta toimintakatteeseen (sisäisten erien vaikutus on aina +/- 0). Talousarvioraamin valmistelun lähtökohtana on ollut vuoden 2021 tilinpäätös, vuoden 2022 muutettu talousarvio ja toteutumaennuste sekä toimialojen tiedossa olevat toiminnalliset muutokset.

Keskeisimpänä kustannusmuutoksena talousarvioraamissa 2023 on huomioitu sote-uudistuksen johdosta kaupungin käyttötalousmenoista poistuva Essoten kuntalaskutus. Vuoden 2021 korona-sotekustannuksia sisältävä kuntalaskutuksen toteuma oli 236,4 miljoonaa euroa ja vuoden 2022 talousarviovaraus on 226,7 miljoonaa euroa, joten kyse on kaupungin talouden kannalta erittäin merkittävästä erästä. Myös hyvinvointialueelle siirtyvän pelastustoimen tuotot ja kustannukset poistuvat kaupungin talouden kokonaisuudesta tulevana vuonna. Pienempinä sote-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

uudistukseen liittyvinä muutoksina on huomioitu myös mm. työllisyyspalveluista hyvinvointialueelle siirtyvät toiminnot ja kaupungin aleneva osuus verotuskustannuksista.

Palkkojen osalta on varauduttu 3,2 prosentin korotuksiin vuoden 2021 tilinpäätöksen palkkatoteumista laskettuna. Kunta-alan työmarkkinakiistaan ei ole löytynyt vielä ratkaisua, joten kyseessä on vasta arvio. Lukuja tarkennetaan tarvittaessa talousarviovalmistelun edetessä.

Kaupunginvaltuusto on osana strategisten toimenpideohjelmien hyväksymistä linjannut lisäresursoinnista asukas- ja työvoimamarkkinointiin (KV 25.4.2022 § 52, elinvoimaohjelman kohta 1.3). Tämä on huomioitu hallinto- ja elinvoimapalveluiden raamissa ohjelmakirjauksen mukaisesti 140 000 euron menolisäyksellä.

Vuoden 2023 talousarvioraami osoittaa -123 miljoonan euron toimintakatetta. Raamin toimintakate on noin

- 227,1 miljoonaa euroa pienempi kuin vuoden 2021 tilinpäätöksessä (-350,1 milj.e)
- 231,4 miljoonaa euroa pienempi kuin vuoden 2022 alkuperäisessä talousarviossa (-354,4 milj.e) ja
- 228 miljoonaa pienempi kuin vuoden 2022 muutetussa talousarviossa (-351 milj.e).

Suuri muutos johtuu sote-uudistuksen vaikutuksista.

Kuntaliiton 5/2022 julkaiseman ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan Mikkelin kaupungin valtionosuudet vuonna 2023 olisivat yhteensä 12,0 miljoonaa euroa. Summassa on huomioitu keväällä 2022 päivitettyjen sote-rahoituslaskelmien mukaiset tasauselementit, eli muutosrajoitin (-8,9 miljoonaa euroa, pysyvä valtionosuusleikkaus) ja järjestelmämuutoksen tasaus vuodelle 2023 (-3,4 miljoonaa euroa, pienenee 15 e/asukas vuodessa, v. 2027 tasaus n. -0,5 milj. euroa jää pysyväksi). Alla esitettävässä tuloslaskelmassa valtionosuuksien määräksi on oletettu laskelmien mukainen summa 12,0 miljoonaa euroa. Koska sote-rahoituslaskelmat ovat vasta alustavia, ovat suuretkin muutokset valtionosuussummassa vielä mahdollisia.

Kuntaliiton 4/2022 veroennustekehikko osoittaa vuodelle 2023 noin 133,6 miljoonan euron verotuottoja. Luvussa on huomioitu sote-uudistuslaskennan vaikutukset; verotuloennusteen kokonaisverotulot ovat vuodelle 2023 noin 44 % pienemmät kuin vuodelle 2022. Verotuottojen osalta on syytä huomata, että verotilitysrytmin johdosta vuoden 2023 verotulot tulevat sisältämään vielä aiempien vuosien verotilityksiä vanhoilla, korkeammilla prosenteilla.

Tilikauden 2023 tulos muodostuu talousarvioraamin osoittaman toimintakatteen ja raamin laatimishetken muiden arvioitujen talousnäkökymien mukaan seuraavasti (tuhansina euroina):

Toimintakate	-123 013
Verotulot	133 586
Valtionosuudet	12 000
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	1 850
Vuosikate	24 423

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Poistot	-23 000
Varaukset ja poistoero	160
Tilikauden ylijäämä	1 583

Vuoden 2023 ylijäämäisestä näkymästä huolimatta vuoden 2023 tulostasoa enteilee tuleville vuosille taloushaasteita. Vuoden 2023 verotuloennuste sisältää noin 7–8 miljoonaa euroa verotilityksiä, jotka tuloutuvat sote-uudistusta edeltäneiden vuosien suurempien prosenttien mukaisena. Jotta käyttötalous olisi tasapainoisella pohjalla tulevina vuosina verotulojen laskiessa uudelle tasolle, tulisi vuoden 2023 tuloslaskelman osoittaa vähintään noin 7 miljoonan euron ylijäämää. Lisäksi tulevien vuosien valtionosuustuloihin liittyy edellä kuvatun mukainen lisäleikkauksen ja vuoden 2023 valtionosuuteen jälkikäteen tehtävän, vaikutukseltaan negatiivisen oikaisun riski sote-uudistuksen rahoituslaskennasta johtuen. Lopulliset sote-uudistuslaskennat ja siten myös varma tieto tulevien vuosien valtionosuuksien tasosta saadaan vasta vuonna 2023.

Vuoden 2023 talousarvioraami vahvistaa lopullisesti näkymän siitä, että kaupunki ei kykene kattamaan kumulatiivisia alijäämiä käyttötalouden sopeutustoimilla kriisikuntasääntelyn mukaiseen aikarajaan eli vuoden 2023 loppuun mennessä. Alijäämien kattaminen edellyttää energiaomaisuusjärjestelyllä tavoiteltavaa merkittävää tuloutusta tai muuta vaikutukseltaan riittävän suurta kertaerää. Tulevien vuosien käyttötalouden tasapainon kannalta sopeutustoimista tehtyjen linjausten noudattaminen ja täytäntöönpano on hyvin tärkeää.

Talousarvioraami on kaupunginhallitukseen nähden sitova talousarvion valmistelupohja. Lautakunnat ja johtokunnat valmistelevat vuoden 2023 talousarvionsa talousarvioraamin mukaisesti. Seuraava talousarviovalmistelun vaihe on syksyllä tapahtuva lautakuntien ja johtokuntien talousarvioesitysten käsittely, jonka jälkeen koko kaupungin talousarvio tuodaan kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvioraamin vuodelle 2023 ja valtuuttaa talouspalvelut antamaan lautakunnille ja johtokunnille talousarvion valmisteluohjeet.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun pohjalta kaupunginhallitus hyväksyi talousarvioraamin ja raamitaulukon esitetyn mukaisin euroin vuodelle 2023 sekä valtuutti talouspalvelut antamaan lautakunnille ja johtokunnille talousarvion valmisteluohjeet.

Esityslistatekstissä esitettyjen muutosten osalta päätettiin:

Eero Aho esitti Armi Salo-Oksan kannattamana, että talousarvion yksilöityjen toimenpiteiden valmisteluun palataan elokuussa keskeneräisten selvitysten valmistuttua ja esittelytekstissä mainitut asiat käsitellään talousarvioprosessin aikana. Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys asian käsittelyn siirtämistä elokuulle ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Eero Ahon esitystä asian käsittelyn siirtämistä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

elokuulle äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 jaa ääntä (Pirjo Siiskonen, Raimo Heinänen, Pekka Pöyry, Heli Kauppinen, Jarno Strengell, Tanja Hartonen), 4 ei ääntä (Armi Salo-Oksa, Eero Aho, Pirkko Valtola, Petri Pekonen), poissa 1 (Satu Taavitsainen). Puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyä jatketaan tässä kokouksessa.

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että säästö uimahalleista 415 000 euroa toteutetaan. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esittelijän muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Petri Pekonen esitti Armi Salo-Oksan kannattamana, että lentokenttää ei lakkauteta. Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Petri Pekosen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 4 jaa ääntä (Pirjo Siiskonen, Raimo Heinänen, Heli Kauppinen, Tanja Hartonen), 6 ei ääntä (Pirkko Valtola, Petri Pekonen, Pekka Pöyry, Armi Salo-Oksa, Jarno Strengell, Eero Aho), poissa 1 (Satu Taavitsainen). Puheenjohtaja totesi, että Petri Pekosen esitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Petri Pekonen esitti Pekka Pöyryn kannattamana, että aluejohtokuntia ei lakkauteta. Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Petri Pekosen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 jaa ääntä (Raimo Heinänen, Heli Kauppinen, Pirkko Valtola, Tanja Hartonen, Eero Aho, Jouko Kervinen), 4 ei ääntä (Pirjo Siiskonen, Petri Pekonen, Pekka Pöyry, Jarno Strengell), poissa 1 (Satu Taavitsainen). Puheenjohtaja totesi, että esittelijän ehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi. Merkitään, että Petri Pekonen, Pekka Pöyry ja Pirjo Siiskonen jättivät eriävän mielipiteen, joka on samansisältöinen kuin Petri Pekosen muutosesitys.

Tanja Hartonen esitti Petri Pekosen ja Raimo Heinäsen kannattamana, että Suomenniemen koulun lakkauttaminen 227 000 poistetaan kokonaan talousarvioraamista vuodelta 2023 ja annetaan koululle jatkoaikaa pari vuotta lisätä oppilaita ja tarkastetaan tilannetta uudelleen v. 2024. Annetaan koulun jatkoa nyt rauhassa ennallaan ilman mitään toimenpiteitä. Toinen vaihtoehto on, että jatkaa ns. pienten lasten kouluna. Jatkuminen on selvitettävä kummalla tavalla jatkaa vielä pari vuotta. Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Tanja Hartosen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 4 jaa ääntä (Eero Aho, Heli Kauppinen, Pirkko Valtola, Jouko Kervinen), 6 ei ääntä (Tanja Hartonen, Pirjo Siiskonen, Raimo Heinänen, Petri Pekonen, Pekka Pöyry, Jarno Strengell), poissa 1 (Satu Taavitsainen). Puheenjohtaja totesi, että Tanja Hartosen esitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Heli Kauppinen esitti Jarno Strengellin kannattamana, että avoimen varhaiskasvatuksen muutoksista päätetään, vasta kun lapsivaikutusten arviointi on valmis. Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Heli Kauppisen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 8 jaa ääntä (Jouko Kervinen, Raimo Heinänen, Pirkko Valtola, Pirjo Siiskonen, Tanja Hartonen, Eero Aho, Pekka Pöyry, Petri Pekonen), 2 ei ääntä (Heli Kauppinen, Jarno Strengell), poissa 1 (Satu Taavitsainen). Puheenjohtaja totesi, että esittelijän ehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi. Merkitään, että Heli Kauppinen jätti eriävän mielipiteen, joka on samansisältöinen kuin hänen muutosesityksensä.

Merkitään, että vt. talousjohtaja Tiia Tamlander selosti asiaa kaupunginhallitukselle.

Merkitään, että Satu Taavitsainen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkitään, että Armi Salo-Oksa poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana ja hänen tilalleen kokoukseen saapui varajäsen Jouko Kervinen.

Merkitään, että pöytäkirjantarkastajaksi Armi Salo-Oksan tilalle kokouksen loppuajaksi valittiin Eero Aho.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.09-19.25.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 16.06.2022, § 72

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen

Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

sivistysjohtaja

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 6.6.2022 § 257 antanut talousarvioraamin vuodelle 2023. Sivistysjohtaja kertoo kaupunginhallituksen lautakunnalle antamasta talousarvioraamista, talousarvion valmistelun aikataulusta ja Palvelut ja tulevaisuus - ohjelman toimenpiteistä vuoden 2023 talousarvioon.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 25.08.2022, § 80

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Siekkinen

Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

sivistysjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Sivistysjohtaja ja tulosaluejohtajat esittelevät talousarvion valmistelutilanteen.
Käydään keskustelua valmistelun evästämiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Kasvatus- ja opetuslautakunta keskusteli talousarviosta ja evästyksen merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 81

Muut asiat

Päätös

Kasvatus- ja opetuslautakunta keskusteli lukion ja perusopetuksen koulukuljetuksista, välipaloista sekä koulujen sisäilman lämpötilasta. Evästykset merkittiin tiedoksi.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsen Jussi Marttinen lausui kiitokset lautakunnan jäsenille tähänastisesta toimikaudesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§74, §75, §76, §77, §78, §79, §80, §81

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n perusteella hakea muutosta.